

Til beslutningsforslag nr. B 108

Folketinget 2015-16

Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 00. april 2016

2. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om udsendelse af yderligere danske militære bidrag til støtte for indsatsen mod ISIL i Irak og Syrien

[af udenrigsministeren (Kristian Jensen)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 29. marts 2016 og var til 1. behandling den 1. april 2016. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forsvarsudvalget.

Dispensation fra Folketingets forretningsorden

Udvalget indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsorden § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelsen af betænkningen, til beslutningsforslaget kommer til 2. behandling, og fra bestemmelsen i § 13, stk. 1, således at 2. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 1. behandling.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Fredsministerium.dk,
Doris Kruckenberg,
Minna Jensen,
Pensionisternes Kulturforeningen af 1965 og
Jessie Seehuusen.

Udenrigsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til beslutningsforslaget:

Grete Bendix,
Kuki Lise Møller Christensen,

Benjamin Gottberg,
Minna Jensen,
Doris Kruckenberg,
Elisabeth Lange,
Peter Larsen,
Johnna Mortensen,
Odile Petit,
Inge Paaske,
Jessie Seehuusen,
Ingrid Steinitz og
Irene Sørensen.

Samråd

Udvalget har stillet 1 samrådsspørgsmål til forsvarsministeren til mundtlig besvarelse, som denne har besvaret i et lukket samråd med udvalget den 14. april 2016.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 67 spørgsmål til udenrigsministeren og forsvarsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et <>tal i udvalget (DF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dansk Folkeparti støtter beslutningsforslaget, men er bekymret for fraværet af en aftale om overlevering af eventuelle krigsfanger til de irakiske myndigheder eller til Danmarks partnere i koalitionen. Dansk Folkeparti har den holdning, at det er tåbeligt at frisætte krigsfanger umiddelbart efter tilfangetagelsen. Det kan gøre en militær indsats meningsløs. Det er helt uacceptabelt, at man kan blive nødt til

at sætte danske soldater i en sådan situation. DF kan ikke godtage forklaringen om, at man ikke må udlevere krigsfanger til lande, der ikke overholder konventionerne. For alternativet – enten frisættelse eller drab – er ganske enkelt værre. Det nytter ikke at tage del i kampen, hvis man er for fin til at bruge sin sunde fornuft, når det virkelig kommer til stykket. Vi vil derfor i Dansk Folkeparti indtrængende opfordre regeringen til at få styr på dette område og få indgået en aftale om overlevering af krigsfanger til de irakiske myndigheder eller til øvrige deltagere i koalitionen. DF vil heller ikke kunne acceptere, at eventuelle krigsfanger tages til Danmark for retsforfølgelse.

Et <>tal i udvalget (ALT og SF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget bemærker, at udvalgsbehandlingen ikke har givet anledning til at ændre på den holdning, SF tilkendegav ved 1. behandling. Nærmere tværtimod. Når man går i krig, skal der være klarhed over grundlaget. Her står uklarhederne nærmest i kø. Vi ved ikke, hvem vi skal arbejde sammen med. Vi ved ikke, hvem der skal overtage områder, som det måtte lykkes at befri fra IS.

Vi kender ikke magtanvendelsesdirektivet. Det er uklart, hvad der skal ske med evt. tilbageholdte fanger. Det erkendes, at vi kommer ind i et inferno af forskellige konflikter og grupperinger. Forholdet til både Assad, Rusland og Iran er uklart. Folkeretsgrundlaget er uklart og næsten umuligt at administrere. IS er en brutal gruppering med barbariske metoder, som skal bekæmpes. SF mener imidlertid, at den militære operation risikerer at styrke IS samtidig med, at den vil styrke Assad-regimet, som er årsagen til den syriske tragedie.

Et *andet mindretal* i udvalget (IA og SIU) vil stemme hverken for eller imod beslutningsforslaget.

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

Marie Krarup (DF) Søren Espersen (DF) Jan Erik Messmann (DF) Jeppe Jakobsen (DF) Henrik Brodersen (DF)

Ib Poulsen (DF) Peter Juel Jensen (V) Jakob Ellemann-Jensen (V) Marcus Knuth (V) Kristian Pihl Lorentzen (V)

Torsten Schack Pedersen (V) Michael Aastrup Jensen (V) Carsten Bach (LA) Leif Mikkelsen (LA) Rasmus Jarlov (KF) fmd.

Annette Lind (S) Bjarne Laustsen (S) Henrik Dam Kristensen (S) Jan Johansen (S) nfm. Jesper Petersen (S)

Simon Kollerup (S) Trine Bramsen (S) Eva Flyvholm (EL) Nikolaj Villumsen (EL) René Gade (ALT) Martin Lidegaard (RV)

Holger K. Nielsen (SF) Aaja Chemnitz Larsen (IA) Aleqa Hammond (SIU)

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	47	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	9	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende B 108

Bilagsnr.	Titel
1	Udenrigsministeriets danske oversættelse af FN Resolution 2249 (2015) og FN Resolution 2254 (2015)
2	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
3	Henvendelse af 4/4-16 fra Doris Kruckenberg og Jessie Seehuusen
4	1. udkast til betænkning
5	Henvendelse af 6/4-16 fra Minna Jensen
6	Brev fra forsvarsministeren vedrørende 2. behandling af beslutningsforslaget
7	Henvendelse af 12/4-16 fra Pensionisternes Kulturforening af 1965
8	Henvendelse af 13/4-16 fra Fredsministerium.dk

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 108

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministeren kan udelukke, at efterretninger indsamlet af de danske specialstyrker eller kampfly direkte eller indirekte videregives til russiske myndigheder, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om ministeren kan udelukke, at efterretninger indsamlet af de danske specialstyrker eller kampfly direkte eller indirekte videregives til tyrkiske myndigheder, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvilke områder i Syrien ministeren forventer, at danske kampfly vil blive indsat i, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvilke grupper i Syrien der er blevet udpeget til at få støtte fra det danske bidrag, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvilke kriterier, der er lagt til grund for udvælgelsen af grupperne, som Danmark vil støtte i Syrien, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om ministeren kan udelukke, at det danske militære bidrag i Syrien vil hjælpe islamistiske grupper, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om ministeren kan udelukke, at der vil være civile tab som følge af de danske kampflys bombninger, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om ministeren kan udelukke, at Task Forcen vil udlevere fanger til de irakiske myndigheder, før der foreligger en klar aftale, der forhindrer, at fangerne udsættes for tortur eller dødsstraf, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om ministeren kan bekræfte, at det vil være ministeren, der er politisk ansvarlig for beslutninger truffet af Task Forcen, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

- 10 Spm. om det vil være muligt for udvalgte grupper i Syrien og Irak at anmode om dansk luftstøtte samt hvilke grupper, der præcist vil kunne gøre dette, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om det kan udelukkes, at de danske styrker i nogle tilfælde vil skulle operere side om side med irakiske styrker eller syriske grupper, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvilke grupper ministeren forventer, at de danske styrker skal træne og hvor ville denne træning finde sted, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvilke grupper kan få dansk militærstøtte og herunder, på hvilken baggrund er de udvalgt, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om danske soldater risikerer at komme til at stå i en situation, hvor de må lade tilbageholdte modstandere gå, fordi der ikke er indgået en aftale med de irakiske myndigheder om at overtage tilfangetagne modstandere, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvad regeringens politik er med hensyn til, om Syriens præsident Assad skal forblive på magten, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om kommentar til henvendelse af 4/4-16 fra Doris Kruckenberg og Jessie Seehuusen, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvad ministeren har gjort for at forebygge, at der opstår en situation, hvor de udsendte danske F16 fly og det tilhørende mandskab presses så hårdt, at de må sige fra, som det skete i 2015, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvilke grupper USA støtter i Syrien, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvilke grupper Storbritannien, Frankrig og Holland støtter i Syrien, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, hvilke kriterier der er lagt til grund for udvælgelsen af de grupper, som Danmark støtter i Syrien, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om kommentar til henvendelse af 6/4-16 fra Minna Jensen, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om, hvem der får ansvaret for områder, som koalitionen måtte befri fra IS, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvordan danske styrker konkret skal vurdere, om en aktion i Syrien er så tæt forbundet med operationen i Irak, at den ikke er i modstrid med folkeretten, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvordan det sikres, at koalitionens styrker ikke kommer i kamp med russiske eller iranske styrker, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om oversendelse af en redegørelse for situationen i den irakiske regeringshær, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

- 26 Spm. om, hvordan regeringen vil sikre, at den irakiske regering fører en inklusiv politik i forhold til alle befolkningsgrupper, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministrenes svar herpå
- 27 Spm. om, hvad regeringens holdning er til, at den irakiske regering også samarbejder tæt med Rusland, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministrenes svar herpå
- 28 Spm. om kommentar til artiklen »Et presset forsvar skal næsten fordoble antallet af udsendte soldater« fra Jyllands Posten den 1/4-16, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og ministrenes svar herpå
- 29 Spm. om, hvad den aktuelle status er for Folkekirkens Nødhjælps minerydningsarbejde i Kobane, Syrien, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om ministeren kan udelukke at der vil blive givet militærstøtte eller samarbejdet med den syriske oprørsgruppe Jaysh al-Islam, som del af den militære indsats i Syrien, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om, hvorfor ministeren ikke kan udelukke, at efterretninger vil kunne blive videregivet til de russiske myndigheder, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om ministeren kan udelukke, at specialstyrkerne vil skulle give irakiske styrker rådgivning ved at kæmpe side om side med dem, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om der vil være grupper i Syrien der vil have mulighed for at rekvirere dansk luftstøtte, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om ministeren kan bekræfte, at det inden for koalitionen godkendelsesprocedurer vil være muligt for syriske grupper at anmode om luftstøtte samt oplyse hvilke grupper, der har denne mulighed, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om der med forslaget åbnes op for, at danske fly vil kunne bombe i Irak og Syrien i tilfælde, hvor der forventes civile tab ved bombningen, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvilken sikkerhed har ministeren for, at efterretninger videregivet til de tyrkiske myndigheder ikke bruges til angreb på kurdiske styrker i Irak og Syrien, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om ministeren kan udelukke, at danske kampfly vil kunne give luftstøtte til udvalgte grupper i Syrien, og at disse grupper vil kunne anmode om denne støtte, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om koalitionen støtter oprørsgruppen kaldet »Division 13«, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm. om ministeren kan garantere, at de informationer og efterretninger, der indsamles af danske kampfly og specialstyrker, og som deles med de irakiske myndigheder, ikke videregives til deres allierede i Iran, Rusland og Syrien, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

- 40 Spm. om kommentar til henvendelse af 12/4-16 fra Pensionisternes Kulturforening af 1965, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om kommentar til henvendelse af 13/4-16 fra Fredsministerium.dk, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm. om, hvilke tiltag udenrigsministeren vil foretage på baggrund af oplysningerne fra FN om den humanitære krise i den irakiske by Falluja for at sikre, at danske styrker ikke kommer til at understøtte udsultning af civile, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 43 Spm. om ministeren vil sikre en løbende orientering af Folketinget omkring den militære indsats i Irak og Syrien, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm. om ministeren vil garantere, at der laves en aftale omkring udlevering af fanger til de irakiske styrker, der sikrer, at disse ikke vil blive udsat for tortur eller henrettet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm. om, hvor mange penge der er blevet brugt på den militære indsats i Irak og Syrien siden 2012 og til i nu, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm. om, hvilke kriterier, der konkret lægges ind hos red-card-holderen og støttepersonerne, jf. svaret på spm. 23, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 47 MFU spm. om ministeren vil tilsende udvalget en skriftlig orientering om, hvorvidt de retningslinjer, som danske kampfly skal kæmpe under i Irak og Syrien er anderledes end de retningslinjer, som danske kampfly kæmpede under i Libyen, efter at Folketinget i 2011 vedtog beslutningsforslag herom, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 48 MFU spm. om ministerens vil oversende det Soldatens kort med de retningslinjer for magtanvendelse, som danske soldater skal følge under missionen i Irak og Syrien, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 49 Spm. om ministeren vil forklare, om der er sket en ændring af den praksis, som danske soldater følger mht. begrænsning af civile tab, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 50 Spm. om ministeren kan oplyse noget om, hvor store og hvilke civile tab, som ISIL har forårsaget i de områder, som ISIL kontrollerer eller har kontrolleret, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 51 Spm. om ministrene kan oplyse, om regeringen kan stå inde for de grupper, som koalitionen støtter, og som regeringen ikke vil oplyse navnene på, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og ministrenes svar herpå
- 52 Spm. om der har været eksempler på grupper, der har været støttet af koalitionen, som har støttet ISIL og al-Nusrafronten, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og ministrenes svar herpå
- 53 Spm. om, hvor lang tid de grupper har, som regeringen ikke vil oplyse navnene på, modtaget støtte fra koalitionen, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og ministrenes svar herpå

- 54 Spm. om ministrene kan bekræfte, at det har været gældende praksis ved tidligere operationer, at danske fly har haft tilladelse til at bombe mål, hvor det med sikkerhed ville ramme civile, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og ministrenes svar herpå
- 55 Spm. om ministrene i forlængelse af besvarelsen af spm. 36 vil have særlig opmærksomhed på, at Tyrkiet ikke bruger den information, de får via koalitionen, til at angribe de styrker, der samarbejder med koalitionen i Irak og Syrien, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og ministrenes svar herpå
- 56 Spm. om ministrene i forlængelse af besvarelsen af spm. 36 vil have særlig opmærksomhed på, at Assad og Rusland ikke benytter information de har opnået via de irakiske myndigheder, til at angribe de styrker, der samarbejder med koalitionen i Irak og Syrien, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og ministrenes svar herpå
- 57 Spm. om hvem i koalitionen der udvælger de grupper, koalitionen samarbejder med, samt hvilke kriterier de vælges ud fra, til forsvarsministeren og udenrigsministeren, og ministrenes svar herpå
- 58 Spm. om, hvilke relationer der er mellem de af Danmark støttede grupper og Assad-regimet og hvilke relationer der er i forhold til Rusland og Iran, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 59 Spm. om, hvordan regeringen forholder sig til den russiske krigsførelse og de russiske krigsforbrydelser, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 60 Spm. om ministeren vil forholde sig til FN's kritik af den irakiske hær, samt opridse, hvilke tiltag man vil tage overfor denne, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
- 61 Spm. om besvarelse i forlængelse af B 108 – svar på spm. 8, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 62 Spm. om, hvilke funktioner og ministerier, som indgår i den "tværminterielle task force", hvor hurtigt den er i stand til at samles, samt hvordan den i øvrigt påtænkes at arbejde, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 63 Spm. om, hvad der er de gældende forholdsordre for de situationer, hvor personer har været tilbageholdt af danske styrker, men siden udleveret til de irakiske myndigheder, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 64 Spm. om oversendelse af det samlede regelsæt, som gælder for operationen, hvad angår behandlingen af personer, som er blevet tilbageholdt af de danske styrker, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 65 Spm. om, hvorvidt danske soldater i operationen vil blive forsynet med et "soldatens kort", som indeholder oplysninger om, hvordan tilbageholdte personer skal håndteres, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 66 Spm. om, hvilke udfordringer i forhold til overholdelse af Danmarks nationale og internationale forpligtelser, der vil være ved udlevering af fanger til de irakiske myndigheder uden en forudgående garanti på at

- vedkommende ikke udsættes for tortur og dødsstraf, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 67 Spm. om, hvorvidt regeringen har ændret holdning omkring udlevering af krigsfanger, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende B 108

Samråds-**Titel****spm.nr.**

- A Samrådssp. om, hvilke grupper det danske forsvar vil skulle samarbejde med i Syrien, forsvarsministeren